

УДК 368.2

UDC 368.2

UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE WYSOKOŚCI UBEZPIECZEŃ KOMUNIKACYJNYCH W POLSCE

ZIELIŃSKA Edyta, Dr inż., Politechnika Rzeszowska, Rzeszów, Polska

SIEDLECKA Sylwia, Mgr inż., Politechnika Rzeszowska, Rzeszów, Polska

УМОВИ ЗБІЛЬШЕННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУ КОМУНІКАЦІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В ПОЛЬЩІ

ЗЕЛІНСЬКА Едита, доктор інженер, Жешовська Політехніка, Жешув, Польща

СІДЛЕЦЬКА Силья, магістр інженер, Жешовська Політехніка, Жешув, Польща

CONDITIONS IN RESPECT OF THE AMOUNT OF COMMUNICATIONS INSURANCE IN POLAND

ZIELINSKA Edyta, PhD., Rzeszow University of Technology, Rzeszow, Poland

SIEDLECKA Sylwia, Master of Science, Rzeszow University of Technology, Rzeszow, Poland

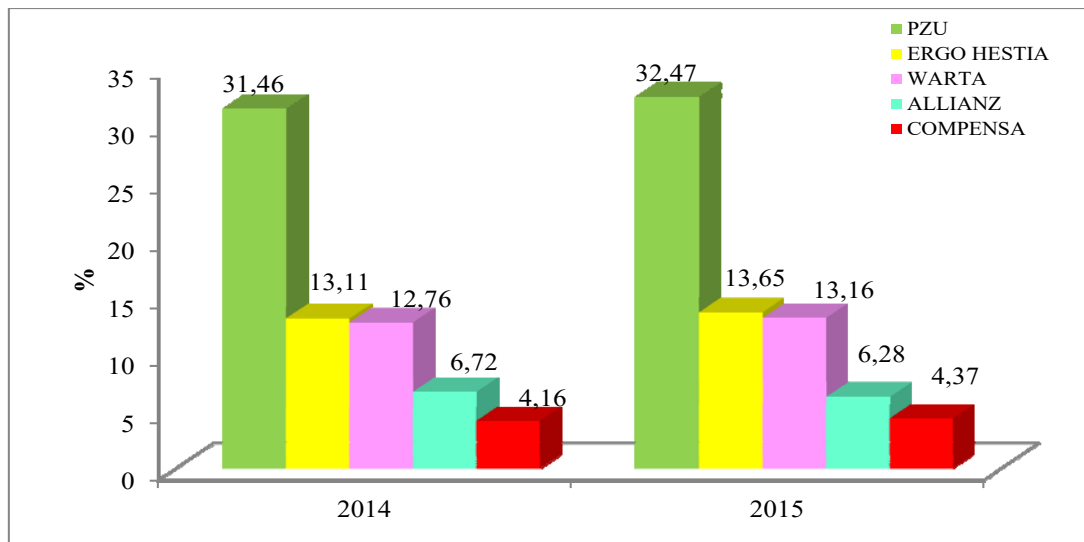
WSTĘP

W Polsce funkcjonuje bardzo dużo towarzystw ubezpieczeniowych, które w swojej ofercie posiadają ubezpieczenia komunikacyjne. Są one bardzo ważne dla posiadaczy pojazdów samochodowych, ponieważ dają gwarancję wypłaty odszkodowania niezbędnego do naprawienia zaistniałej szkody, pozwalają zatem uniknąć pokrywania z własnych środków finansowych wysokich kosztów wypadków [1,2]. Te wysokie koszty wypadków wynikają przede wszystkim z konieczności pokrycia wszystkich wydatków niezbędnych do wyleczenia uszkodzonych oraz naprawy ich uszkodzonego mienia. Popyt na ubezpieczenia komunikacyjne jest także spowodowany dużą wypadkowością i kolizyjnością na polskich drogach. Wpływ na taką sytuację mają przede wszystkim sami uczestnicy ruchu drogowego, szczególnie kierowcy samochodów osobowych, którzy często nie dostosowują prędkości jazdy do panujących warunków atmosferycznych.

Firmy ubezpieczeniowe działające w Polsce dysponują szeroką ofertą w zakresie obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń komunikacyjnych. Do najbardziej popularnych ubezpieczeń zaliczyć należy obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego (OC) i autocasco (AC) [5]. Tego typu ubezpieczenia coraz częściej wykupują posiadacze pojazdów samochodowych w Polsce, w 2008 r. polisę OC wykupiło ok. 17 mln. osób a w roku 2015 przeszło 24 mln. kierowców, wzrost nastąpił także w przypadku AC, w 2008 takie ubezpieczenie nabyło – 4,5 mln. kierowców, natomiast w 2015 r. ponad 6 mln. osób.

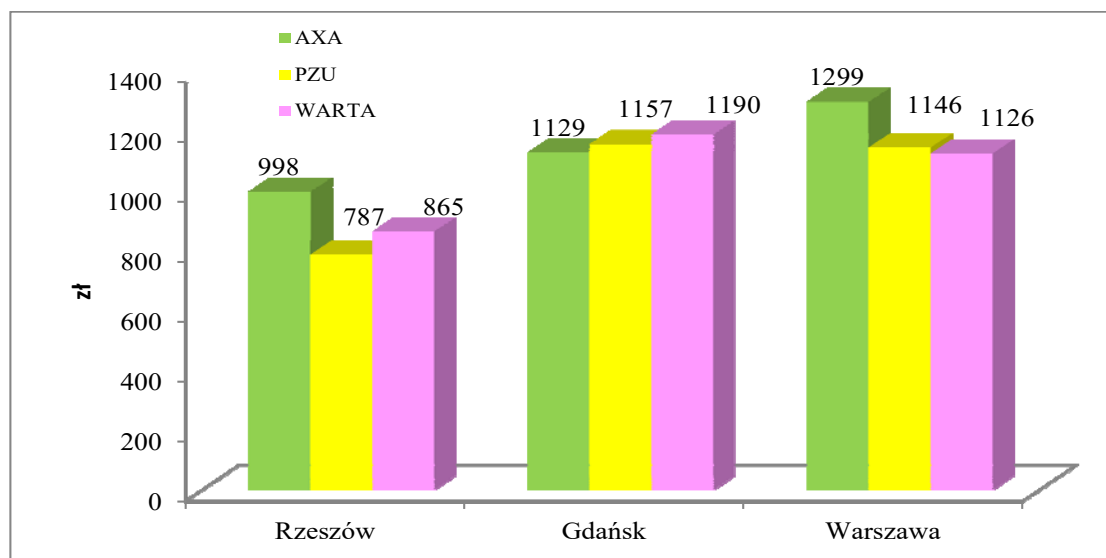
CZYNNIKI DECYDUJĄCE O WYSOKOŚCI SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ

Charakteryzując ubezpieczycieli funkcjonujących w Polsce można zauważyć znaczne różnice w wysokości składek za oferowane polisy. Te różnice wynikają z różnych czynników branych pod uwagę przy ustalaniu wysokości ubezpieczenia, zależą od miejsca zamieszkania, wieku posiadacza pojazdu, posiadanych przez niego zniżek, czy ilości szkód w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej. Przy wyborze ubezpieczyciela należy również zwrócić uwagę na sposób wyceny szkód, która może być wykonywana przez rzeczoznawcę ubezpieczyciela lub w oparciu o wysokość kosztów poniesionych przez ubezpieczającego na podstawie faktur lub rachunków [4]. Na rys. 1 przedstawiono ubezpieczycieli, którzy w latach 2014-2015 mieli największy udział w polskim rynku ubezpieczeniowym.

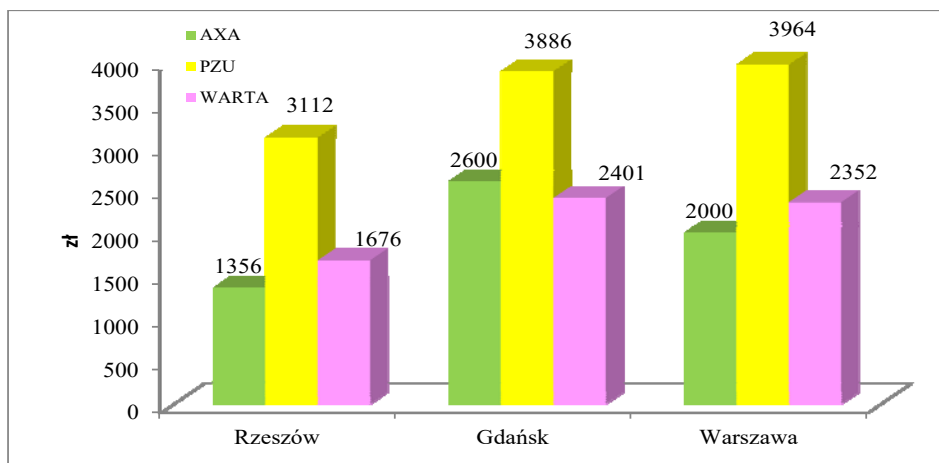
Rysunek 1 – Towarzystwa o największych udziałach w rynku ubezpieczeniowym w Polsce w 2014 i 2015 r.

Towarzystwa ubezpieczeniowe w Polsce mają dużą dowolność w kształtowaniu wysokości składek za oferowane ubezpieczenia komunikacyjne. W celu pokazania tych różnic porównano oferty trzech wybranych towarzystw ubezpieczeniowych (AXA, PZU, WARTA), które w swojej ofercie mają ubezpieczenia OC i AC. Do oceny ofert wybranych ubezpieczycieli w zakresie OC i AC (rys. 2 i rys. 3) wytypowano 50-letniego posiadacza pojazdu z 2012r. marki Audi A4 o pojemności silnika 2.0, który mieszka w Rzeszowie, w Gdańsku lub w Warszawie [3,5].

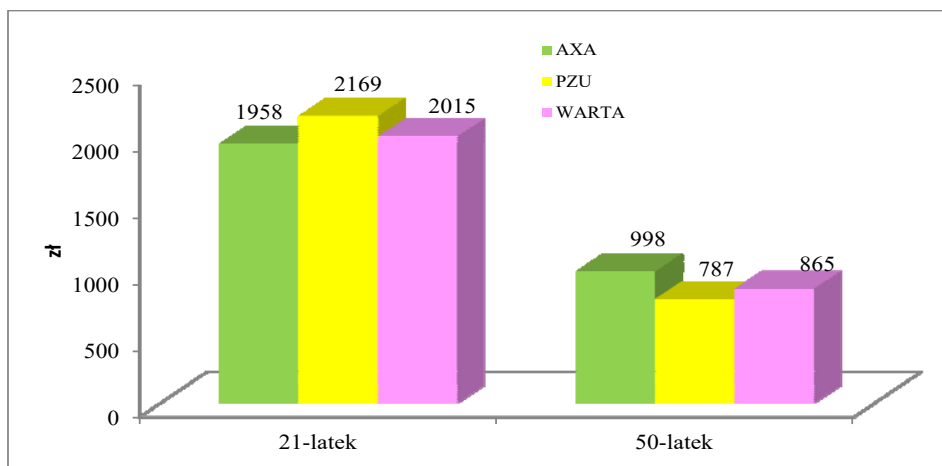
Rysunek 2 – Wpływ miejsca zamieszkania właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia OC

Z rys. 2 wynika, że ubezpieczający zapłaci najniższe składki za OC w Rzeszowie i ta tendencja dotyczy wszystkich analizowanych towarzystw ubezpieczeniowych. Najwyższe składki ubezpieczeniowe zapłaci mieszkaniec stolicy, największego miasta o bardzo dużym natężeniu ruchu drogowego, czyli też najwyższym ryzyku wystąpienia szkody. Najdroższe polisy dla rzeszowiaka i warszawiaka oferuje firma AXA, natomiast dla mieszkańca Gdańska najmniej korzystną ofertę ma WARTA. Biorąc natomiast pod uwagę porównanie ofert w zakresie ubezpieczenia AC najtańszą składkę proponuje w każdym przypadku firma AXA, a najdroższą PZU. Ponownie najniższe składki u wszystkich analizowanych ubezpieczycieli zapłaci mieszkaniec Rzeszowa.

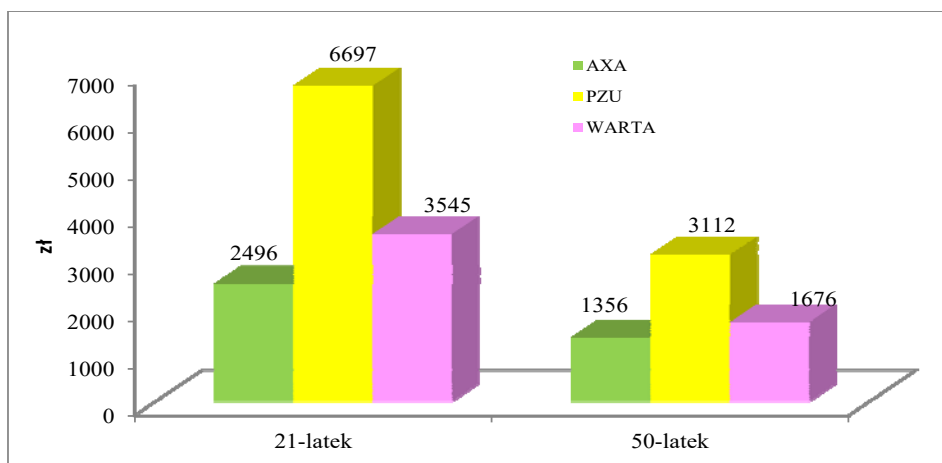

Rysunek 3 – Wpływ miejsca zamieszkania właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia AC

Kolejnym kryterium porównawczym był wiek ubezpieczających ten sam samochód marki Audi A4 o pojemności silnika 2.0 z 2012r. Na rys. 4 i rys. 5 przedstawiono wpływ wieku kierowcy 21-letniego i 50-letniego na wysokość składki ubezpieczeniowej za OC i AC [3,5].

Rysunek 4 – Wpływ wieku właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia OC

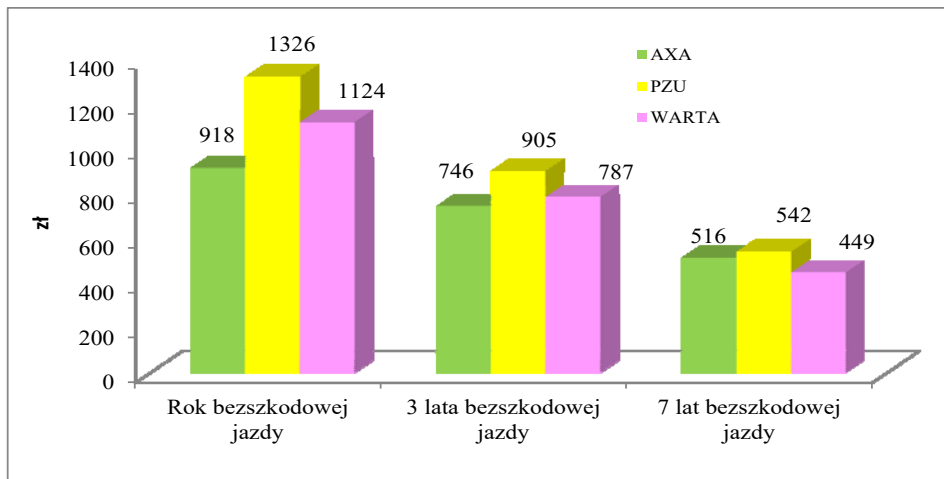

Rysunek 5 – Wpływ wieku właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia AC

Z danych pokazanych na obu wykresach można stwierdzić, że młody kierowca zapłaci znacznie wyższą składkę za ubezpieczenie swojego samochodu niż mężczyzna dojrzały. 21-latek zapłaci najwięcej za ubezpieczenie OC i AC w PZU, a najmniej w firmie AXA. Z kolei kierowca starszy najwięcej za

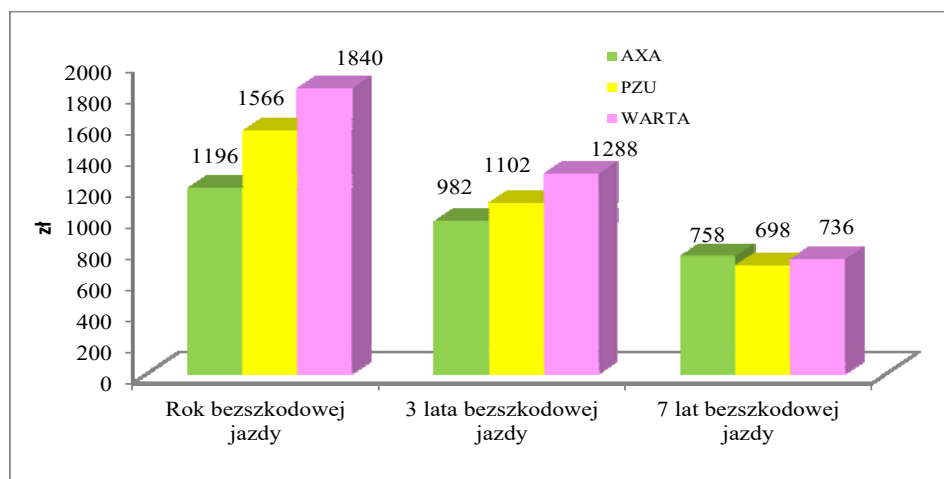
ubezpieczenie OC zapłaci w firmie AXA, a za AC w PZU. Najtańsze ubezpieczenie obowiązkowe OC dla 50-latka oferuje PZU, natomiast w zakresie AC najkorzystniejszą ofertę ma towarzystwo AXA.

Istotny wpływ na wysokość składki ubezpieczeniowej ma tzw. bezszkodowa jazda właściciela pojazdu. Na rys. 6 porównano stawki dla 50-letniego kierowcy w zakresie OC, który nie miał żadnej szkody w okresie 1 roku, 3 lat i 7 lat. Natomiast na rys. 7 przedstawiono wpływ jazdy bezszkodowej ubezpieczającego się na wysokość ubezpieczenia AC [3,5].

Rysunek 6 – Wpływ bezszkodowej jazdy właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia OC

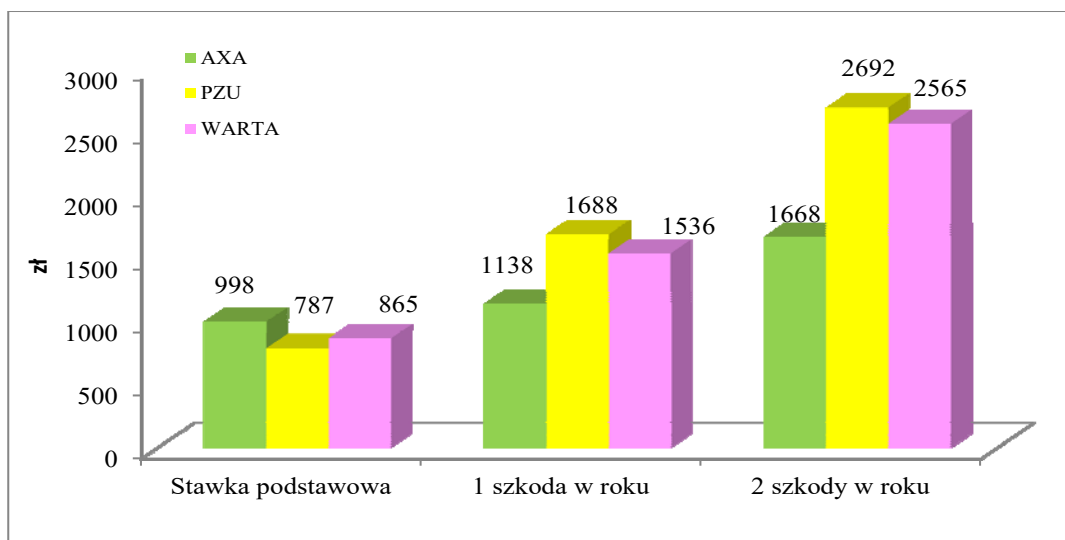
Najdłuższy okres bezszkodowej jazdy właściciela ubezpieczonego pojazdu wpływa w istotny sposób na wysokość składki ubezpieczenia OC, co pokazuje powyższy wykres. Najniższe składki w tym przypadku oferuje firma WARTA, natomiast najdrożej za OC, analizowany 50-letni kierowca, zapłaci w PZU. Różnice w PZU są bardzo duże, ponieważ rok bezszkodowej jazdy powoduje, że kierowca zapłaci za OC - 1326 zł, a po siedmiu latach bez szkód już tylko 542 zł.

Rysunek 7 – Wpływ bezszkodowej jazdy właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia AC

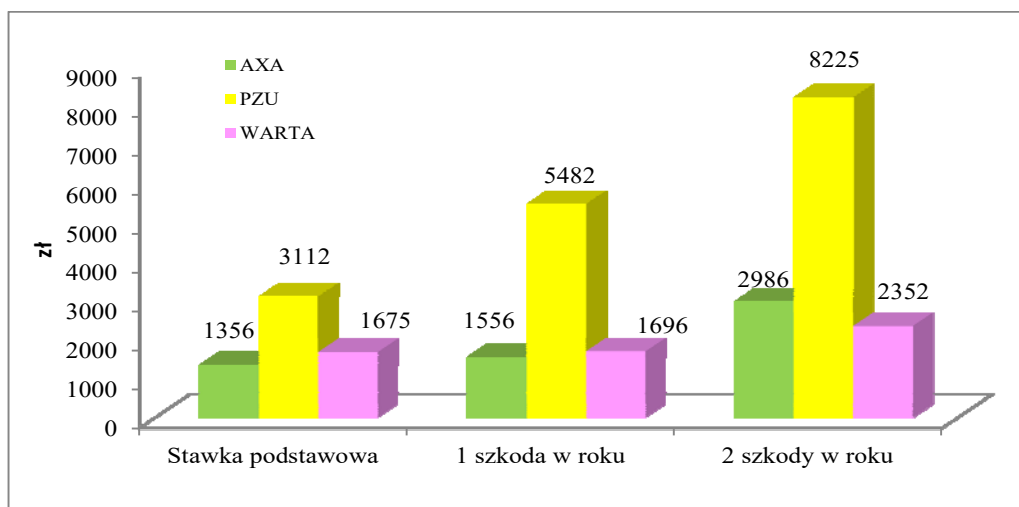
Z rys. 7 również wynika, że im dłuższy okres bez szkód komunikacyjnych, tym mniejsze składki za ubezpieczenia AC zapłaci właściciel pojazdu. Najmniejsze ubezpieczenie za bezszkodową jazdę przez rok i trzy lata kierowca zapłaci w firmie AXA, natomiast ten sam kierowca za siedem lat bezszkodowej jazdy najbardziej doceniony zostanie w PZU. Najwięcej kierowca z siedmioletnim bezszkodowym okresem jazdy zapłaci w firmie AXA.

Na wysokość ubezpieczenia OC i AC znaczny wpływ ma ilość szkód komunikacyjnych, które w okresie składkowym miał ubezpieczony. Wpływ ilości szkód na wysokość składki za OC pokazano na rys. 8, a na rys. 9 wpływ ilości szkód na wysokość składki za AC [3,5].

Rysunek 8 – Wpływ ilości szkód komunikacyjnych właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia OC

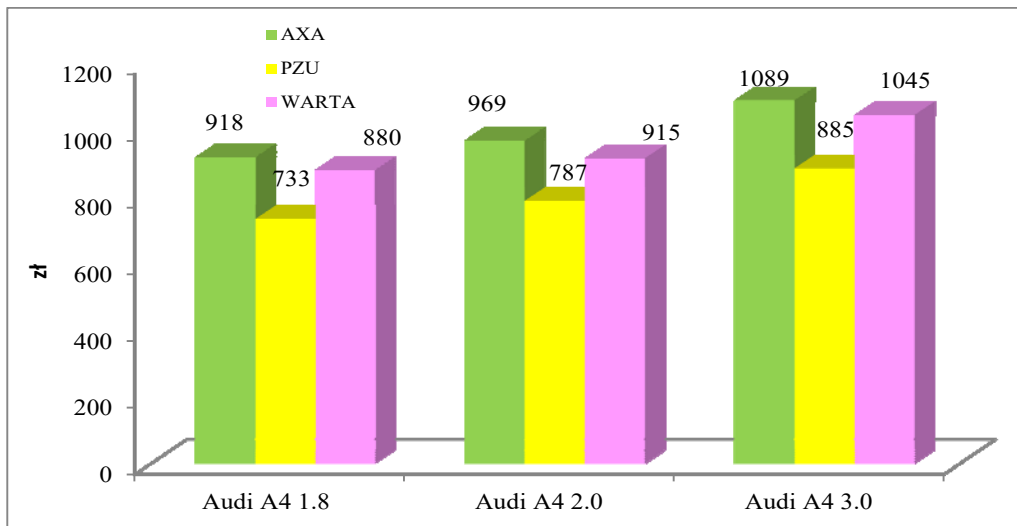
Przedstawione na rys. 8 informacje pozwalają na stwierdzenie, że wysokość składki ubezpieczeniowej rośnie w momencie wypłacenia odszkodowania za szkodę powstałą w poprzednim okresie składkowym. Jedna i dwie szkody w roku powodują największy wzrost ceny za ubezpieczenie OC w PZU, a najmniejszy w firmie AXA. Dla porównania, dwie szkody w roku to dla ubezpieczonego w PZU wydatek rzędu 2692 zł, natomiast w firmie AXA zaledwie 1668 zł. Ciekawostką jest na pewno to, że przy stawce podstawowej ubezpieczenie w AXA jest droższe niż w firmie PZU.

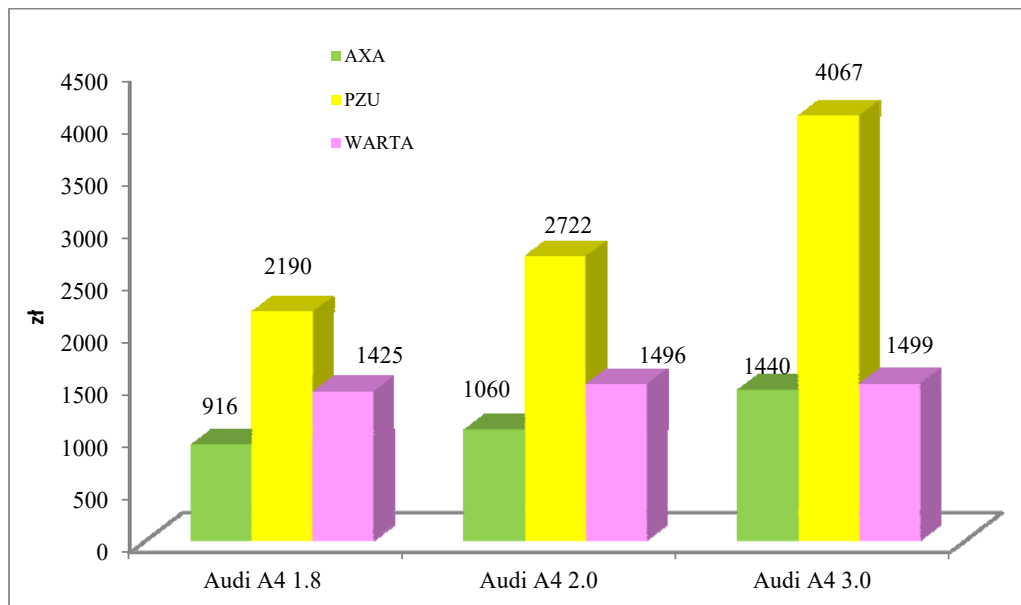
Rysunek 9 – Wpływ ilości szkód komunikacyjnych właściciela pojazdu na wysokość ubezpieczenia AC

Wysokość ubezpieczenia za AC po wystąpieniu jednej lub dwóch szkód komunikacyjnych najbardziej wzrasta, podobnie jak w przypadku OC, w PZU. Najniższy wzrost składki za polisę AC można zauważyć w przypadku jednej szkody w firmie AXA, a w sytuacji, w której doszło do wystąpienia dwóch szkód w okresie składkowym najtańsze ubezpieczenie będzie w WARCIE.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na wysokość ubezpieczenia OC (rys. 10) i AC (rys. 11) jest pojemność skokowa silnika. Do analizy wytypowano ponownie samochód marki Audi A4 z 2012r. o różnych pojemnościach silnika [3,5]. Na rys. 10 można zauważyć, że pojemność silnika ma duże znaczenia w ustaleniu ceny za ubezpieczenie OC. W każdej analizowanej firmie ubezpieczeniowej składka wzrasta wraz ze wzrostem pojemności silnika pojazdu, który ma być ubezpieczony. Najwyższe ceny za ubezpieczenie OC w każdym ocenianym wariantcie proponuje firma AXA, natomiast najmniejsze PZU.

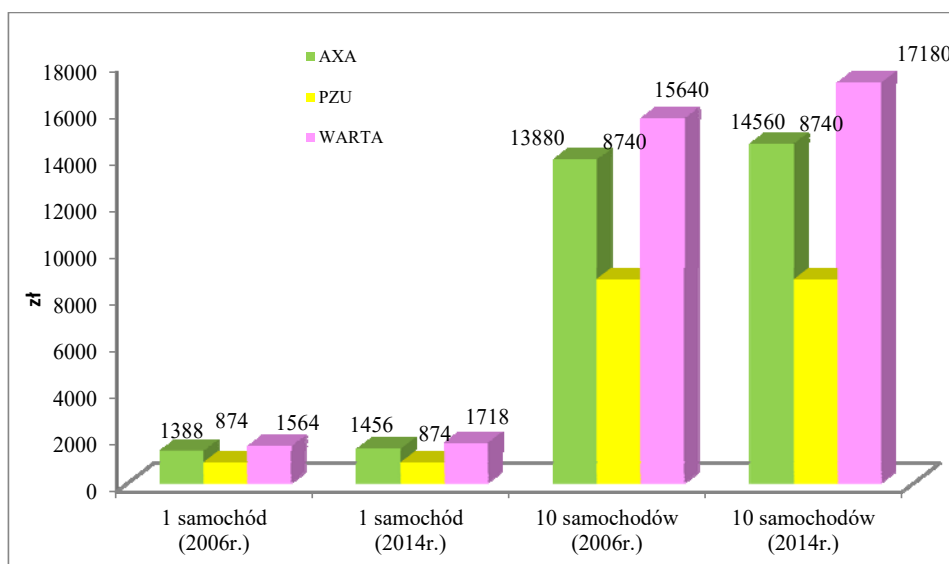
Rysunek 10 – Wpływ pojemności silnika na wysokość ubezpieczenia OC

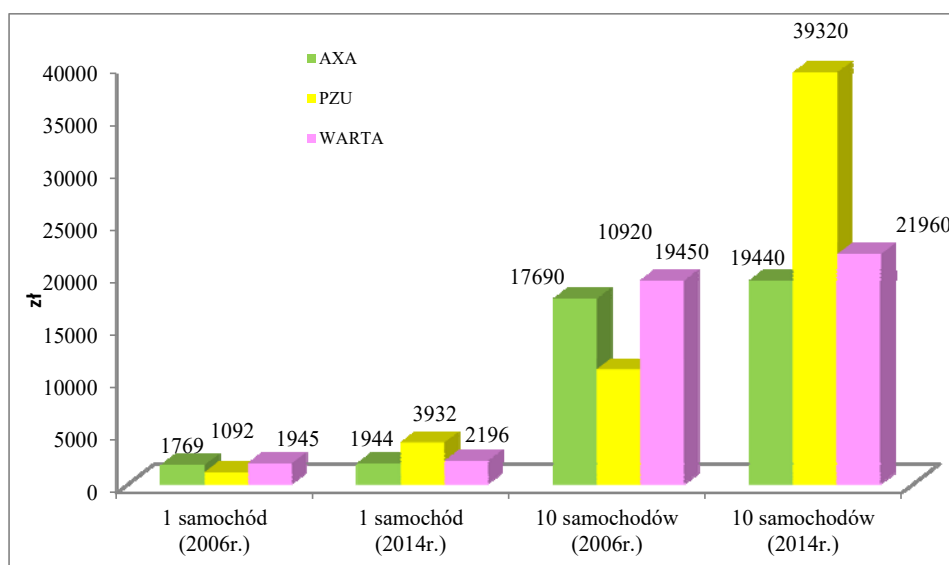
Rysunek 11 – Wpływ pojemności silnika na wysokość ubezpieczenia AC

Pojemność silnika ma duży wpływ również na wysokość składki za ubezpieczenie AC. Najkorzystniejszą ofertę dla osób ubezpieczających swój samochód ma firma AXA, podobne cenowo ubezpieczenie oferuje WARTA, natomiast PZU ma znacznie wyższą składkę od swoich rywali. Dla samochodu Audi A4 o pojemności 3.0 PZU ustaliło składkę za AC na poziomie 4067 zł, a pozostałe firmy wyceniły swoje polisy na 1440 zł i 1499 zł.

Do oceny czynników wpływających na wysokość składki OC i AC wytypowano także ilość posiadanych pojazdów przez ubezpieczającego oraz ich wiek (rys. 12 i rys. 13) [3,5]. Porównanie zostało dokonane w dwóch wariantach - dla właściciela małego przedsiębiorstwa transportowego dysponującego jednym pojazdem oraz 10 pojazdami dostawczymi marki Iveco Daily 35C15 3,5t z 2006 r. o wartości 30 tys. zł oraz Iveco Daily 35C15 3,5t z 2014 r. o wartości 75 tys. zł. Z danych pokazanych na rys. 12 wyraźnie wynika, że ilość pojazdów dostawczych przeznaczonych do ubezpieczenia przez jednego właściciela nie ma wpływu na wysokość składki OC. W firmach AXA i WARTA, w przeciwieństwie do PZU, istotne znaczenie ma wiek ubezpieczanych pojazdów dostawczych, tzn. że za nowsze samochody będzie naliczone wyższe ubezpieczenie. W PZU dla nowszego i starszego samochodu dostawczego będzie naliczona taka sama składka ubezpieczeniowa.

Rysunek 12 – Wpływ ilości pojazdów i ich wieku na wysokość ubezpieczenia OC

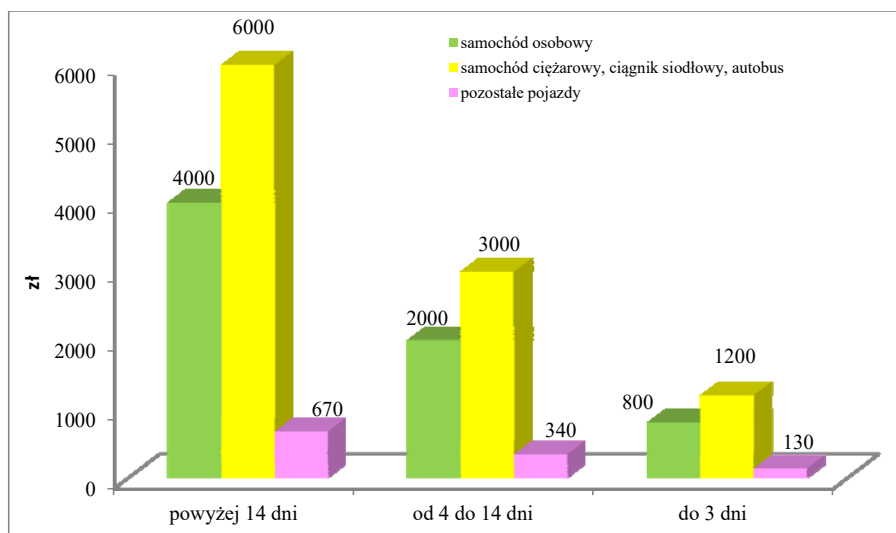

Rysunek 13 – Wpływ ilości pojazdów i ich wieku na wysokość ubezpieczenia AC

W przypadku ubezpieczenia AC wpływ na wysokość polisy ma wiek samochodów dostawczych, więcej właściciel pojazdów zapłaci za nowsze pojazdy o większej wartości. Najwięcej będzie kosztowało ubezpieczenie jednego lub 10 starszych samochodów dostawczych w WARCIE, natomiast ubezpieczenie jednego lub 10 nowszych pojazdów najdroższe będzie w firmie PZU.

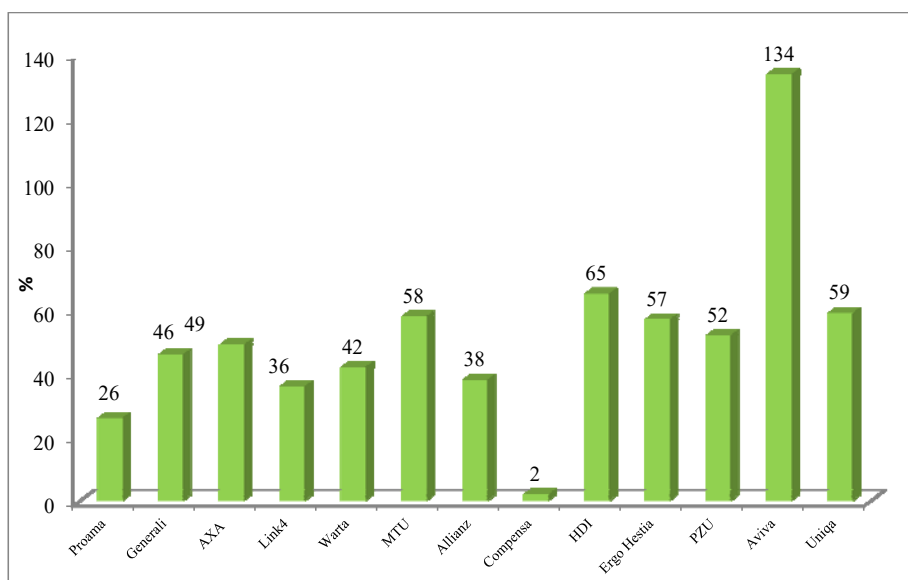
PROGNOZY W ZAKRESIE UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ OC POSIADACZA POJAZDU MECHANICZNEGO

W 2017 r. w Polsce nastąpi znaczny wzrost kar za brak obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego. W przypadku kierowców samochodów osobowych nieposiadających ważnej polisy ubezpieczenia OC kwota kary może wynosić nawet 4 tys. zł. Za to samo przewinienie kierowcy samochodów ciężarowych muszą się liczyć z jeszcze wyższymi konsekwencjami finansowymi (rys. 14). Opłaty karne za brak ważnej umowy ubezpieczenia OC są uzależnione od płacy minimalnej obowiązującej w danym roku. Jest ona ustalana każdego roku przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej. W roku 2017 płaca minimalna brutto wzrosła do 2000 zł, w związku z czym wzrosła również wysokość sankcji za brak ważnego OC.

Rysunek 14 – Wysokość kar za brak OC w 2017 r.

Poza wzrostem kar za brak OC, zwiększą się także składki w zakresie tego obowiązkowego ubezpieczenia (rys. 15).

Rysunek 15 – Procentowy wzrost cen w 2017 r. za ubezpieczenie OC w stosunku do 2016 r.

Wpływ na sytuację przedstawioną na rys. 15 mają straty ubezpieczycieli w segmencie OC. Są one spowodowane obniżaniem składek przez firmy ubezpieczeniowe w ubiegłych latach, w celu pozyskania klienta. Działania takie wynikały z dużej konkurencji na polskim rynku ubezpieczeniowym, ponieważ każda z firm miała w swojej ofercie podobne ubezpieczenia. Niestety takie działania ubezpieczycieli doprowadziły obecnie do bardzo dużego wzrostu cen za polisy ubezpieczeniowe. Ważnym kryterium, które przyczyniło się do wzrostu cen ubezpieczeń obowiązkowych, jest także rosnąca świadomość osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych o tym, czego mogą się domagać się od ubezpieczycieli sprawców wypadków. Do wymienionych przyczyn wzrostu składek ubezpieczeniowych należy dodać również ustawę z 15 stycznia 2016r. o podatku od niektórych instytucji finansowych, która to nakłada na zakłady ubezpieczeniowe obowiązek płacenia podatku bankowego, a one obciążają nim swoich klientów.

Analizując dane na rys. 15 można stwierdzić, że wszystkie firmy ubezpieczeniowe podwyższyły ceny za OC w roku 2017. Najmniej, bo o zaledwie 2%, wzrosły składki w Compensie, a najbardziej zwiększyły się ceny polis w Avivie, bo aż o 134%.

PODSUMOWANIE

Z opracowanej w artykule analizy porównawczej ofert wybranych towarzystw, tj. AXA, PZU, WARTA można stwierdzić, że na wysokość składki ubezpieczeniowej wpływ mają różne czynniki. W niektórych towarzystwach, większy wpływ na wysokość ubezpieczenia ma wiek kierowców, ich doświadczenie, miejsce zamieszkania, a u innych ubezpieczycieli ważniejsze znaczenie ma wiek pojazdu, jego wartość lub pojemność silnika. Te różnice powinny skłonić właściciela pojazdu do zapoznania się z ofertą kilku towarzystw przed zawarciem umowy w zakresie OC i AC.

Przedstawiona w artykule ocena wybranych ubezpieczycieli pozwoliła na następujące wnioski – tańsze składki za ubezpieczenie OC i AC płacą mieszkańcy mniejszych miejscowości, niższe polisy mają doświadczeni kierowcy oraz właściciele pojazdów o mniejszych pojemnościach silnika. Z porównania cen za polisy ubezpieczenia autocasco wynika, że najczęściej najwyższą ofertę proponowało PZU i ich wysokość znacznie odbiegała od składek zaproponowanych przez firmy AXA i WARTA.

LITERATURA:

1. Orlicki M., Pokrzywniak J., Raczyński A.: Obowiązkowe ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Oficyna Wyd. Branta, Bydgoszcz 2007.
2. Rogowski S.: Ubezpieczenia komunikacyjne. Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2008.
3. Gębuś D.: Ocena usług oferowanych przez ubezpieczycieli komunikacyjnych w Polsce. Praca inżynierska (promotor: E. Zielińska), Politechnika Rzeszowska, Rzeszów 2017.
4. Zielińska E.: Analiza porównawcza składek oferowanych przez ubezpieczycieli komunikacyjnych w Polsce. Zбірник наукових праць, ВІСНИК № 30, Київ 2014.
5. Materiały źródłowe towarzystw ubezpieczeniowych: AXA, PZU, Warta.

STRESZCZENIE

ZIELIŃSKA Edyta. Uwarunkowania w zakresie wysokości ubezpieczeń komunikacyjnych w Polsce / ZIELIŃSKA Edyta, SIEDLECKA Sylwia // Wisnyk Narodowego Uniwersytetu Transportu. – K. : NTU, 2017. – № 39.

W artykule przedstawiono ofertę wybranych firm w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych. Podano najważniejsze czynniki decydujące o cenie polisy, takie jak miejsce zamieszkania, wiek posiadacza pojazdu, posiadane zniżki, ilość szkód w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej. Wpływ ilości szkód komunikacyjnych na wysokość kolejnej składki przedstawiono w oparciu o dane pochodzące z firm: AXA, PZU i WARTA.

РЕФЕРАТ

ЗЕЛІНЬСКА Едита. Умови збільшення вартості послуг комунікаційного страхування в Польщі / ЗЕЛІНЬСКА Едита, СІДЛЕЦЬКА Силья // Вісник Національного транспортного університету. Серія “Технічні науки”. Науково-технічний збірник. – К.: НТУ, 2017. – Вип. 3 (39).

У статті представлені пропозиції окремих компаній в галузі страхування. Вказані найбільш важливі фактори, що визначають вартість страхового полісу, такі, як місце проживання, вік власника транспортного засобу, наявна знижка, сума збитку в період страхового покриття. Вплив кількості комунікаційної шкоди на з підвищення наступного внеску представлено. Спираючись дані, отримані від фірм AXA, PZU i WARTA.

ABSTRACT

ZIELINSKA Edyta, SIEDLECKA Sylwia Conditions in respect of the amount of communications insurance in Poland. Visnyk National Transport University. Series “Technical sciences”. Scientific and Technical Collection. – Kyiv. National Transport University, 2017. – Issue 3 (39).

The article presents some companies offer communications insurances. Are described the major factors determining the price of the policy, such as place of residence, age of a vehicle, owned discount, the amount of damage during the period of coverage. Effect of communications insurances in the amount of subsequent premiums are presented based on data from the companies: AXA, PZU, WARTA.

AUTORZY:

ZIELIŃSKA Edyta, Dr inż., Politechnika Rzeszowska, Katedra Silników Spalinowych i Transportu, Al. Powstańców Warszawy 12, tel.: +48 17 865 1100, 35-959 Rzeszów, Polska

SIEDLECKA Sylwia, Mgr. inż., Politechnika Rzeszowska, Katedra Silników Spalinowych i Transportu, Al. Powstańców Warszawy 12, tel.: +48 17 865 1100, 35-959 Rzeszów, Polska

АВТОРИ:

ЗЕЛІНСЬКА Едита, доктор інженер, Жешовська Політехніка, Кафедра двигунів внутрішнього згорання і транспорту, Бульвар Повстанців Варшави 12, tel.; +48 17 865 1100, 35-959 Жешув, Польща.

СІДЛЕЦЬКА Силья, Магістр інженер, Жешовська Політехніка, Кафедра двигунів внутрішнього згорання і транспорту, Бульвар Повстанців Варшави 12, tel.; +48 17 865 1100, 35-959 Жешув, Польща

AUTHORS:

ZIELINSKA Edyta, PhD., Rzeszow University of Technology, Department of Internal Combustion Engines and Transport, Warsaw Insurgents Boulevard 12, tel.: +48 17 865 1100, 35-959 Rzeszow, Poland.

SIEDLECKA Sylwia, MSc, Rzeszow University of Technology, Department of Internal Combustion Engines and Transport, Warsaw Insurgents Boulevard 12, tel.: +48 17 865 1100, 35-959 Rzeszow, Poland.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

ЛЕЙДА К., доктор хабілітований, професор, Жешовська Політехніка, завідувач кафедри двигунів внутрішнього згорання і транспорту, Жешув, Польща.

Савін Ю. Х., кандидат технічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри технічної експлуатації автомобілів та автосервісу, Київ, Україна.

REVIEWERS:

LEJDA K., Prof. DSc, Rzeszow Polytechnic, Head of Department of Internal Combustion Engines and Transport, Rzeszow, Poland.

Savin Yu. F., Ph.D in Technical Science, Associate Professor, National Transport University, Associate Professor of Technical operation of cars and car services, Kyiv, Ukraine.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Лейд К., доктор хабілітированной, професор, Жешовская Политехника, заведующий кафедрой двигателей внутреннего сгорания и транспорта, Жешув, Польша.

Савин Ю.Х., кандидат технических наук, доцент, Национальный транспортный университет, доцент кафедры технической эксплуатации автомобилей и автосервиса, Киев, Украина.